

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrske dežele za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnništvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Vabilo na naročbo.

Stavno p. m. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo ob pravem času ponovno, da pošiljanje ne preneha in da dobijo vse številke.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Vse leto . . . K 22.— | Četrto leta . . . K 5-50
Pol leta . . . „ 11.— | En mesec . . . „ 1-90
Za pošiljanje na dom se računa za vse leto K 2.—.

S pošiljanjem po pošti velja:

Vse leto . . . K 25.— | Četrto leta . . . K 6-50
Pol leta . . . „ 13.— | En mesec . . . „ 2-30

Naročba se lahko z vsakim dnevom, a hkratu se mora poslati tudi naročnina, drugače se ne oziramo na dotično naročilo.

List se ustavlja 10. dan po poteku naročnini brez ozira vsakemu, kdor ne vpošlje iste ob pravem času.

Upravištvu „Slovenskega Naroda“.

Nova obrtna novela.

Trgovsko ministrstvo je razposlalo trgovskim in obrtnim zbornicam načrt novele k obrtnemu redu, ki ga hoče najbrž že v prihodnjem zasedanju predložiti državnemu zboru. Vlada je mnenja, da bo s to novelo izdatno ustregla obrtnemu stanu, zlasti malim obrtnikom. Morda celo misli, da bo s tem za dlje časa rešeno »obratno vprašanje«. Ako ima take misli, potem je pač v zmoti, zakaj obrtno vprašanje, kakor se na kratko imenuje ves kompleks vprašanj, ki se tičejo obrtnega stanu, bi ostalo nerešeno in takisto pereče, kakor je sedaj, tudi če pride omejen načrt novele k obrtnemu redu in veljavo. Obrtniki so svoje želje in potrebe formulirali na raznih shodih, a rešeni načrt prida, da se je vlada le v najmanjši meri ozirala na te želje. Tako n. pr. ni v tem načrtu nobenega govora o tolikrat zahtevanem dokazu sposobnosti za veliko industrijo, niti o ravno tolikrat zahtevanem dokazu sposobnosti za trgovino.

Vladni načrt je jako obširen, in ker bodo o njem itak izrekli svojo sodbo poklicani zastopniki trgovskega in obrtnega stanu potom trgovskih in obrtnih zbornic,

hočemo v naslednjem samo skicirati tendenco vladnega načrta.

Novi načrt postruže vse določbe sedanjega obrtnega reda glede dokaza sposobnosti, tako za posameznike kakor tudi za družbe, zlasti za ženske, ki hočejo izvrševati krojaško obrt, in se mora obrtna oblast, kadar ni dokaz sposobnosti popolnoma doprinešen, obrniti na drugo, da ta izreče svoje mnenje.

Hvalevredne so nove določbe glede posredovanja dela in služb. V tem oziru se določajo strogi, a pravični predpisi v varstvo onih, ki iščejo služb in dela po koncesioniranih zasebnih posredovalcih.

Važne in dalekosežne so določbe glede razmerja mejtrgovci in obrtniki. Doslej je določal obrtni red (§ 38.), da sme le tisti trgovec izdelovati obrtne izdelke, ki je pridobil za to pravico. Novi načrt pravi, da sme trgovec obrtne izdelke izdelovati, popravljati in preminjati samo, če je izvrševanje dotične obrti praviloma oglasil. Naročila na obrtne izdelke sme sprejemati in tudi mero sme jemati, ako da ta naročila izvršiti samostojnim obrtnikom. Tada določba pa ne velja za trgovce z oblačili in obuvali. Načrt tudi še dostavlja, da se konfekcijska obrt uredi s posebnim zakonom.

Novela obsega tudi nove določbe glede dobe učenja kake obrti in merijo te določbe v bistvu na podaljšanje učne dobe ter na uvedbo obligatoričnih skušenj obrtnih vajencev pred posebnimi komisijami.

Pomembne so določbe glede obstojnosti zadrug. Poslej bodo tudi tovarniška podjetja lahko zadrugam pristopila in bodo z malo omejitvijo umele zadrug določevati delavni čas, trajanje odmorov, čas izplačevanja zaslužka itd. Zajedno se tudi notranja organizacija zadrug nekoliko premeni.

Seveda obsega načrt še mnogo drugih določeb, na katere pa se tukaj ne oziramo, ker niso principijelno važne. Iz navedenih posamičnosti je razvideti, da se je vlada v nekaterih važnih točkah znatno približala stališču obrtnikov.

Predno zadobi ta načrt zakonsko veljavo, poteče še mnogo časa, kajti gotovo je, da se bodo radi njega bili v državnem zboru še jako težki boji, na jedni strani mej zastopniki veleindustrije, na drugi strani pa mej zastopniki delavcev, mogoče je celo, da bo v teh bojih ubit — načrt.

Gorenjska kmetijska šola.

(Govor bivšega poslanca J. Lenarčiča v dež. zboru kranjskem.)

(Konec.)

Vzlic temu pa, da je deželni zbor pripravljen dati podpore za potrebne tiskovine, kojih take zadrug potrebujejo, se bojim, da jih ne bomo še tako kmalo imeli, ker nimamo tiste šole, ki bi bila vedno na razpolago in ljudstvo dregala za snovanje. Če pride potovalni učitelj ter ljudstvo pouči o pomenu in koristih živinorejskih zadrug, bo ljudstvo vse oduševljeno ter se izreklo, da hoče kaj takega res imeti; ali komaj je učitelj zapustil kraj, se sveti ogenj poleže, dobra misel, koja se je po nekaterih poslušalcih morda negovala nekaj časa, pa ugasne. Moj predlog je šel na to, da se dovoli nameščenje potovalnega učitelja eventuelno v zvezi z vzgledno sirarnico, koji učitelj bi imel izrecno nalogo, gojiti živinorejsko družništvo ter onim, kateri se misli oprijeti, dati primerna navodila in spodbude.

Končno, gospoda moja, se mi je zdelo še potrebno, posebno opozoriti na to, da vzgledi najbolj vlečejo. Če pomislite to, če vzgojite v šoli kmetijske učence, bo vendar silno mnogo časa preteklo, predno pride učenec do tega, da bo mogel svoje nazore, kojih se je v šoli nasrkal, izpeljati dejansko. Ti učenci pridejo v odvisnost ter nimajo odločilne besede, naj bodejo vže uslužbenci ali pa na domu. Polagoma se oni sveti ogenj navdušenja za njih stroko poleže, in ko pridejo končno v položaj, odločiti smeti, je že mnogo tega, kar so se v šoli naučili, izginilo. Ako je dotičnik res nadarjen človek ter se je tudi v kasnejšem življenji pridno bavil s stroko in prebiral strokovne spise, je pričakovati, da mu bo

nekaj ostalo v spomin, in da bo, kadar bo imel priliko sam odločevati, lahko iniciativno deloval, sicer pa ne. Zato sem jaz mislil, da bi bilo umestno, da bi mi, ker imamo že v deželi lepe izglede za to, koliko pomaga kaka uzorno urejena panoga kmetijstva, tudi na Gorenjskem tako postopali. Mislim sem si, da naj bi se potovalni učitelj, kojega bi nastavili, tudi tako porabil, da snuje uzorne kmetije s primerno subvencijo od strani dežele. Dotični potovalni učitelj naj bi dobil nalog, da z raznimi gospodarji, koji imajo smisel za napredno kmetijstvo, stopi v neposredno dotiko; da se z njimi dogovori glede smeri njih gospodarstva in kako bi bilo to gospodarstvo postaviti na višje stališče n. pr. v nekaterih krajih, kjer so pogoji dani za moderno mlekarstvo, ustanovitev istega v družih umno živinorejo, v tretjih sadjerejo itd. Na pridelovanje žita bi jaz ne polagal posebne važnosti, ker nam statistika kaže, da Kranjska ni dežela, koja bi pridelovala dovoljno množino žita, marveč ga v prav veliki meri uvaža. Promet po železnici s tujim, na Kranjsko pripeljanim žitom je najmanj desetkrat večji kakor oni z domačim žitom. Koliko lažje se z istimi gmočnimi sredstvi dosežejo uspehi s takimi vzornimi kmetijami, kakor pa s šolo v navadni obliki. Govorilo se je n. pr. o tem, kako škandalozne so gnojniščne jame po Gorenjskem. Jaz priznavam, da je to res. Toda, če se na šolskem gospodarstvu napravi uzorna gnojniščna jama, videli bodejo pač učenci, kako lepo je urejena, ne bodo pa videli in ne vedeli, koliko to stane. Lahko je mogoče, da razmere posestniku ne dopuščajo, vpeljati na svojem gospodarstvu tako uzorno gnojnišče, če tudi je o koristi prepričan. Na priprostejši način izpeljano gnojnišče bo morda njegovim razmeram bolje odgovarjalo.

Vse melioracijske in druge gospodarske investicije naj se spravijo v sklad s premoženjskimi razmerami kmetovalčevimi, česar pa šola ne more nikdar naučiti. Tak pouk pač more dati le potovalni učitelj, kateri pride v dotiko s posestniki danes tukaj, jutri kje drugje, po

LISTEK.

Slovenska opera.

(Jaques Halévy: „Židinja“.)

Kdor je premišljal koncem gledališke sezone 1900./1901. o položaju našega gledališča, je moral najhujše pričakovati za bodočo igralno dobo. Večina igralcev in skoraj vsi operni solisti so izstopili iz zveze našega ensembela, ali — da aktualno se je razpršilo. K temu je še prišlo, da takratna velezaslužna intendantca ni hotela več sprejeti svojega trudapolnega posla, da novih intendantov ni bilo dobiti, in da finančni položaj, celo v očeh največjega optimista nikakor ni bil sijajen.

Posebno za obstanek opere smo se resno bali, toda hvala Bogu, kakor zdaj vidimo, neutemeljeno. Vsled krepkega delovanja dramatičnega odbora sestavil se je nov operni ensemble, od katerega imamo, kakor smo se v soboto pričeli, pričakovati obilo glasbenih užitkov. Da, vse kaže, da se bode odboru s pomočjo angažovanih močij, vzlasti s pomočjo prvega kapelnika, g. Bogomila Tomáša, po-

srečilo, spraviti našo opero še na višji nivo kakor doslej.

Otvorila se je letošnja operna sezona z Halévyjevo opero „Židinja“, s katere vsebino so se že mogli čitatelji „Slovenskega Naroda“ seznaniti iz zadnjih podlistkov, in katera se je dne 28. t. m. predstavila na našem odru. Z uprizoritvijo te opere je odbor našemu občinstvu v vsakem oziru ustregel. Njen libretto ima veliko pravih dramatičnih momentov in je poln zunanjih teatralnih efektov, kakor jih ljubi naš publikum. Glasba ni manj dramatična, odlikuje pa se razun tega po svoji melodioznosti in mojstrskem porabljanju pevske glasov. Radi prvih dveh lastnostij postala je opera vsakemu gledališkemu občinstvu priljubljena; pevci jo pa spoštujejo in radi pojejo, ker so pevske partije skoraj vse jako hvaležne. Z ozirom na to, da je opera vsaj drugod že znana in obče priznana, ni treba, o delu samem veliko besed izgubljati.

V ospredju našega zanimanja stoji deloma novo angažovani pevski ensemble.

Naslovno vlogo, Reho, je pela gdč. Nedbalova, naša nova primadona. Reči moramo, da nam je bil prvi njen nastop jako simpatičen. Dokazala je, da ima dobro,

temeljito šolo, vzlasti v višjih legah močan in za moduliranje sposoben glas, da čisto in sigurno intonuje, gorko, večinoma tudi s pravimi dramatičnimi akcenti prednaša. Vidi se takoj, da imamo v njej pozdraviti krepek, zdrav in nepokvarjen talent, ki se bode pri vsakem nastopu bolj in bolj razvijal. Slovenščina ji je tekla takoj prvi-krat prav gladko in nepričakovano pravilno iz ust (razun l-a, na kateri konzonant naj pazi), znamenje, da se je gospodična resno in natančno naučila svoje vloge. Radi tega smo tudi prepričani, da bo pevka to, kar ji še manjka na gledališki rutini in glede igre (vzlasti v mimiki), kmalu imela v lasti. V muzikalnem oziru se je gdč. Nedbalova posebno odlikovala v romanci II. akta. V ensemblu istega akta se je dvoglasna kadenca z Evdoro malo ponesrečila.

O gospodu Kramperi, novo angaževanem liričnem tenoristu, danes še ne čemo definitivno soditi. Mogoče je, da mu vloga Leopolda iz tega ali onega vzroka ne »leži«. Njegov tenor je simpatičen in primerno obsežen, v visokih legah malo »stisnjen«. Intonacija še ni docela sigurna, čemur je menda krivo, da se je pevec moral vlogi v razmeroma kratkem času

naučiti, in da je še začetnik na odru. Na vsak način pa mora g. Krampera svoje študije vestno in resno nadaljevati, ako hoče pri našem občinstvu reusirati. Hvaležna mesta, kakor dvospev v II. aktu, morajo vendar priti do veljave. O izgovoru danes še molčimo.

Od starih, iznova angažovanih močij nam je posebno dobro došla naša priljubljena sopranistinja gdč. Nočmi, ki je jako dobra Evdora. Posebno lepo je pela v trospevu v drugem aktu, kjer se je sploh odlikovala v kadencah, v čistih, jako lepih trilerjih, in kjer je imela priliko, pokazati, kakšen pp zna peti. Zelo pristržno in ginljivo prednašala je pesem v tretjem aktu: »Ne daj mi ti umreti«. Svarili bi gospodično pred tremoliranjem.

Fanatika-žida pel je naš junaški tenor g. Olszewski, katerega z veseljem pozdravljamo na našem odru. Že njegova maska je pričala, kako vestno g. Olszewski svoje vloge študira — z resnim psihološkim razmotiranjem dramatične vsebine. Bil je žid z dušo in telesom, in prav to kaže, da ima veliko, zelo veliko umetniške fantazije (g. Olszewski je namreč Poljak). On zna zanimive značaje staviti na oder, on se z vneto uglobi v misel izročeni mu

temeljitem razgovoru z dotičnimi gospodarji. Na ta način bi se polagoma uvedla uzorna gospodarstva. Vzglede bodo največ vplivali na kmetovalce, če se tudi trdi, da je kmet silno konservativen. Jaz ga ne smatram takim, kajti če se mu le pokaže, da more na ta ali oni način uspehe doseči, vzemimo n. pr. umetna gnojila, po katerih danes že tako pridno segajo, takoj se bo kmet sprijaznil z mislijo. Samo teoretičnih predavanj se pa kmet ne bo oprijel; v tem oziru je silno konservativen in tukaj mu dam tudi prav, da je.

Jaz ne stavim nikakega predloga, toda s predlogom združenih odsekov se ne morem strinjati, ker se bojim, da bomo na Gorenjskem drugi Grm, če tudi v milejši obliki. Vem tudi, da bi danes za svoj predlog ne dobil zadostnega števila glasov, zato sem hotel samo v tej obliki izraziti svoje misli, kako bi se dalo povzdigniti kmetijstvo na Gorenjskem.

V Ljubljani, 30. septembra. Oportunizem in radikalizem.

»Pester Lloyd« se poroča z Dunaja, da je že danes gotovo, da se Čehom posreči v deželni zboru združiti vse češke stranke v enoten klub, v katerem bodo Mladočehi po svojem številu in parlamentarnem izkustvu, a tudi po svojem ugledu dominirali. To je s splošnega političnega stališča le pozdravljati. Važnosti Mladočehov deželnozbornske volitve ne bodo zmanjšale. Vsled kompromisov in pogodb z različnimi strankami bodo hodili Mladočehi še nadalje po oni poti, katero so nastopili marca meseca t. l. Vzlic ugovorom nekaterih čeških strank je oportunizem tudi danes še praktično koristen. Obžalovati je, da na nemški strani na zjedinenje strank ni upati. Odkar je izšel volilni oklic nemške narodne stranke, ki je v deželi najmočnejša, je nesloga med Nemci postala akutna, nepomirljiva. V Radkersburgu se bo vršil te dni shod, ki ima namen zjediniti nemške radikale in nacionalce. Bržčas pa se to ne posreči. Vsekakor je politika Čehov danes mnogo pametnejša od politike Nemcev, ki so se zaleteli tako daleč, da nazaj ne morejo več.

Kralj Aleksander dementuje.

Iz Belegagrada se poroča, da o prestolonasledništvu Lunjevice še ni bilo govora in ga tudi v bodoče ne bo še tako kmalu. Kralj Aleksander je šele 25 let star, docela zdrav in življenja vesel, torej še nima povoda, skrbeti že sedaj za svojega naslednika. Tudi ni izključeno, da rodi Draga vendarle še prestolonaslednika. Ako pa se to ne zgodi, je gotovo, da se prestolonaslednik ne določi brez sporazuma s skupščino, nego tako, kakor se je določil v Rumuniji.

Od vojne utrjeni Kitchener.

Londonški listi poročajo, da se je Kitchener vojne z Buri naveličal ter da je zavladalo med njim in vojnim ministrom Brodrickom nesporazumljenje; zato hoče Kitchener odstopiti ter prepustiti nadpoveljništvo drugemu generalu. Ofi-

ciozno se ta vest prereka, a vendar ni utemeljena. Da odstopi Kitchener, se je enkrat že poročalo. Gotovo je, da Kitchener jedva čaka prilike, ko se mu bo možno umakniti. Posnemal bi rad Roberta, ki je odšel z bojišča pravočasno. Angleška javnost je sprejela povrnitvega se Roberta navdušeno, saj je dosegel vsaj nekaj uspehov ter zasedel vsaj glavna mesta. S Kitchenerjem pa je angleški narod vsak dan manje zadovoljen. Dosegel ni ničesar, nego pomnožil angleške blamaže za veliko število. S svojimi krutostmi in s požiganjem burskih farm je Bure le še k hujšemu odporu podžgal, jih pritiral do obupnosti, razveljavil v Kaplandiji ter se s svojim pozivom na Bure, da se morajo do 15. sept. udati vsi, samo strahovito blamiral. Kitchener je porabil že vsa svoja sredstva, ki so se mu v Nubiji, v boju s poldivjimi in slabooboroženimi nasprotniki pač obnesli, ki pa v boju z Buri dosežajo baš nasprotno, še večji odpor. Kitchener vidi sam, da je s svojo učenostjo pri kraju, in da je njegova bojna slava v največji nevarnosti, ako se ne umakne čim najhitreje. Ali umakne se težko, kajti Angležem vendar ne gre toli očitno kazati svoje sramotne blamaže s tem, da menjajo svoje nadpoveljništvo že tretjič. Zato je gotovo, da ostane Kitchener pač le še nekaj časa, potem šele se umakne. Angleži lahko najdejo generala z isto surovostjo in nesposobnostjo, s kakoršno se odlikuje Kitchener. Buri so vedno manjši po številu, a vedno večji po junaštvu in vojni spretnosti. Dewet, Botha, Delarey, Krutzingen in Smuts imajo še vedno dovolj svojih moč, da se ustavljajo Angležem; sedaj pa se jim je pridružil še 20.000 holandskih ustašev, tako da je število burskih boriteljev pač precej neizpremenjeno. Vojna se vrši sedaj na angleških tleh ter je danes tam, kjer je bila pred 1½ letom.

Dopisi.

Iz kamniškega okraja, 27. septembra. O volitvah v našem okraju bi bilo opomniti, da se je farovška dresura izvrstno obnesla. Gotovo 90 odstotkov volilcev ni vedelo, zakaj so jih prignali na volišče. O svobodni volitvi niti govora ne more biti. Duhovniki in njih podrepaniki so popisali glasovnice ne vprašaje, je li dotičnik zadovoljen ali ne. »Gospod« so tako rekli, in kmet mora tako storiti, saj so »gospod« največji dobrotnik ljudstva in če mora tudi zadnji vinar iz kmetovega žepa v duhovsko bisago. Evo malega dokaza. V našem okraju se dela polju velika škoda vsled neprestanega deževja. Tudi iz tega se da dobiček napraviti za »gospode«, ki imajo kmetatrpina tako pri srcu. Hajdi, kmet, če hočeš lepo vreme, daj za mašo. In romal je župan kakor kak farovski eksekutor z vrečico od hiše do hiše ter s pravo klerikalno zgovornostjo izžemal denar iz ubogega kmeta, da bo drugi dan maša za lepo vreme. Sicer ne vem, ali je bil to

jedini namen, hudomušneži pravijo, da prvi namen — bilo je ravno dan pred volitvijo — je bila agitacija; vendar žalostno dejstvo je, da se je nabrala precejšna svota od reveža kmeta za mašo za lepo vreme. Vi, gospodje v farovžih in kaplanijah, ki imate vedno ljubezen do kmeta na jeziku, zakaj ne darujete jedne male mašice zastoj, saj vas kmet, posebno gorenjski, itak premastno plačuje. Toda vzlic dobro plačani maši nas Bog ni pogledal z lepim očesom. To nabiranje se je vršilo po Mengšu.

Ponekod v našem okraju so duhovniki tudi na tak čas pobirali hero, da so ob enem popisovali glasovnice. Potem se pač ni čuditi, če se je volitev tako iztekla in kapeljski župan pač ne more biti preveč ponosen na zavednost svojih volilcev.

Z Notranjskega, 28. septembra. (Kako bode nas kmete Mramor rešil?) Ob času volitev za deželni zbor je v fari Bloke prav marljivo agitiral kapelan J. Prijatelj za dra. Kreka in Drobniča p. d. Mramorja. Predstavljal je Mramorja kot vzornega kmeta. Tako je delal po vaseh Ravne, Topolj, Metle, Studenec itd.; kapelan je hodil od hiše do hiše naprej — Drobnič pa za njim, kakor da bi kapelan medveda na vrvi vlekel. Seveda so jima kmetje povsod pritrdjevali, da bodo tako volili, kakor rečejo »gaspud«. Prišedši v Novovas, pa se jima ni dobro izteklo. Ko sta prišla do največjega in obče spoštovanega kmeta, sicer klerikalca, navil je kapelan Prijatelj zopet svojo struno, a kmet ga je zavrnil, češ, tebe in g. Kreka ne bomo volili, ker ti si preneveden Mramor. Saj nisi za nikamor, saj še govoriti ne znaš. Če bi ti bil res za poslanca izvoljen, se bodo vsi v Ljubljani iz tebe norca delali. Ljudje bodo res mislili, da smo si najpametnejšega na Notranjskem izbrali. Kaj bodo potem šele o nas mislili? Na to ga zavrne kapelan: »Saj ni potreba, da bi Drobnič kaj govoril! Bodo že drugi gospodje za njega govorili, samo da imamo kmeta v svoji sredi, on bode pri glasovanju le vstal in z glavo pokimal in rekel: Jaz tudi tako rečem, kakor gaspudje.« Na to zavrne kapelana kmet (ime je na razpolaganje): »No, g. kapelan, če pa hočete imeti kmeta med vami, da bo le pokimal, potem Vam ni potreba Drobniča, naredite si moža iz lesa ali iz cunj, notri denite pero, ki se navije, in Vam bode celi dan kimal, pa bode en petak za deželo vsaki dan prihranjen. Sedaj, o predragi slovenski kmetje, smo prepričani, kdo bode zastopal nas revne kmete, pipa pipa pop! Gaspud, ne pa kmet! 12. t. m. volili so kmetje iz vasij Batičerji, Latovčarji, Žaberji in iz Ciganske vasi enoglasno vsi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. septembra.

— Odlični gostje. Te dni sta obiskala Ljubljano ruski državni svetnik g. Aleksej Nikolajevič Haruzin in ruski svetnik Lehman.

je to zgodilo pri arijah Eleazarja: »V srci mi je bilo tesno« in »Temno bom tvojo slavo maščeval«, kjer so bili tempi v orkestru očitno prenačljivi.

Ko bi ne bili nič drugega slišali, kakor zborovo molitev à capella v drugem aktu, bi bili morali priti k prepričanju, da imamo polnega, zrelega umetnika-dirigenta pred seboj, h kateri akviziciji se mora odboru čestitati. Zbor je sploh rešil svojo jako hvaležno nalogo prav zadovoljno.

Kaj novega je bil za nas corps de ballet — si parva licet componere magnis. Gospa Lierova je plese prav primerno, to je v smislu glasbe, izvajalala, njene družice so se večinoma prav dobro držale. Samo naj ne delajo tako resnih obrazov; umetniku — in tudi ples je umetnost — se ne sme nikdar videti, kako se trudi. Smehljajte se ljubeznivo in malo zaljubljeno in vtisek bo veliko boljši.

Režija je bila zadovoljiva, razun par nedostatkov, ki pa celotnega vtisa niso motile. Garderoba po mojem okusu ni bila povsod primerna. Nesrečna se mi zdi bela obleka, v kateri nastopi Reha v IV. in V. aktu.

V obče smo s to prvo operno predstavo jako zadovoljni, in se že zdaj veselimo na bodoče užitke. Vivat sequens!

— Občinski svet ljubljanski ima v torek, 1. oktobra t. l. ob petih popoldne sejo. Na dnevnem redu so: Naznanila predsedstva in poročila o predlogu, da se opuste sv. Cirila in Metoda ulice; magistratovem predlogu v zadevi regulacije Cegnarjevih, Holzapflovih in Bohoričevih ulic; o prošnji surovinskega društva črevljarske obrtovalne zadruga v Ljubljani za podporo; o izdatkih za zdravila mestnim ubožcem leta 1900; o raznih šolskih računih; o prošnji hišnega posestnika Josipa Lokarja za odpis pristojbine za večjo porabo vode; o dejalnostni dokladi ravnatelju višje dekliske šole; o prošnji nekega učitelja za nagrado; oddaji službe knjigovodskega asistenta; o neki prošnji za bolniško podporo.

— Osušenje barja. Uradni list poroča, da pride vladni svetnik v poljedelskem ministrstvu v kratkem v Ljubljano in se tu končno določi projekt in stroškovnik za osušenje ljubljanskega barja.

— Se enkrat: reakcija in vodstvo jugoslovanskih socialnih demokratov. Na notico pod gornjim naslovom odgovarja nam »Rdeči Prapor«, da je ista vseskozi neresnična. Ne bi se dalje bavili z osebo g. Etbina Kristana in njegovo temno preteklostjo v socialnodemokratični stranki, ako bi nas on s svojim zanikanjem dejstev, ki se več ne dajo preklcati in tudi ne pozabiti, k temu naravnost ne izvajal. Vrajmemo, da je g. Kristanu neprijetno, ako se javno konstatira, da je bil »R. P.« ustanovljen naravnost proti lastni stranki katero sedaj zastopa. List je bil sicer socialističen a ni bil socialno demokratičen, kar je velika razlika, g. Kristan! Tudi anarhistični listi so socialistični, a vendar so anarhisti veliki nasprotniki socialne demokracije, kar mora g. Kristan vendar dobro vedeti. Prepripi, ki so bili takrat v stranki, niso bili prav nič podobni diferencam, ki so bile pred hainfeldskim zborom med »radikalnimi« in »zmernimi«, kakor trdi »R. P.«, kajti med tema dvema strujama se je šlo za načela, sodrugom, ki so okolo »R. P.«, pa se je takrat šlo za prav prozajne osebnosti prepire. Fuzijo »Delavca« in »Rdečega Prapora« je bilo na dotičnem strankarskem zboru lahko izsiliti — potem, ko je bil »Delavec« že uničen in sicer vsled konkurence »Rdečega Prapora«. Stranki sta bila takrat odprta samo dva pota; ali se pokoravati Kristanovi opoziciji ali pa ustanoviti svoj lasten list. Ker stranka slednjega vsled pomankanja materialnih moči ni mogla storiti, ji ni družega preostajalo, kakor »gute Miene zum bösen Spiel machen« in — poljubiti bič, s katerim je bila tepena. To so fakta, g. Kristan, ki se ne dajo zatajiti in ki so in ostanejo madež v zgodovini jugoslovanske socialne demokracije! Kakor je ta stranka takrat dobila velik moraličen sunek ravno vsled časti — in maščevanja — željnosti Etbina Kristana, ravno tako se je to sedaj zgodilo pri volitvah v Idriji. Ne samo oni tič, katerega »R. P.« baje pozna po perju in petju, nego že vrabci po strehah živkajo, da je socialistično delavstvo zelo nezadovoljno s Kristanovim absolutizmom in da se bolj in bolj sliši glas: Proč od Trsta! Mesto da se delajo dragi in popolnoma brezvspešni volilni eksperimenti à la Idrija, naj bi se raje bolj gledalo na gospodarsko in strokovno organizacijo, ki bi gotovo več koristila, kakor politične blamaže, katerih ima jugoslovanska socialna demokracija menda ravno dovolj.

Socialist.

— Nemško vojaštvo v Ljubljani. V naše poročilo o bivanju nemškega vojaštva v Ljubljani se je urinila jako neljuba pomota. Izostal je namreč cel stavek, in je vsled tega zadobil dotični odstavek popolnoma drug smisel. Kdor le površno prebere dotično notico, zapazi v njej najlepše napake. Tako na pr. se ljubljanski divizionar imenuje enkrat fml., kar je pravilno, drugič pa feldmaršal. Kako nastanejo take in jednake neumnosti, zamore vedeti le tisti, ki pozna mehanizem kake tiskarne. V tozadavni naši notici je bil natisnjen stavek: »Pri večerji je fml. Chavanne napil nemškemu cesarju, a je v svojem govoru običal in precej dolgo ni mogel nadaljevati.« Tu je

vlog in v splošno idejo celega dela. Vsled tega njegova igra vedno zanima; občinstvo čuti vse nuanse notranjega življenja, ker je igralec sam čuti in je zna izraziti z vsemi sredstvi, ki so igralcu na razpolago: v maski, v mimiki, v nastopanju, v kretnjih itd. Naravnost pretresljiva je bila njegova igra. V prizoru z Leopoldom in Reho v II. aktu, v solo-prizoru na koncu IV. akta in v V. aktu. Pa tudi v muzikalnem oziru nas je g. Olszewski popolnoma zadovoljil. Krasno je pel arijo v ensembu finala I. akta, molitev ob začetku II. akta in posebno arijo na koncu IV. akta: »Reha, ko dal nekoč te Bog mi je za hčerko«.

G. Noll je svojo sicer nehvaležno vlogo vendar preveč bagateliziral. Ali menda ni bil dobro razpoložen? Distoniranje pri prvem nastopu nas je zelo motilo. Tudi v igri bi si želeli več fanatizma, ako bi ne vedeli, da je urednik »Slovenskemu Narodu«, od katerega se pač ne more zahtevati velikega navdušenja do Brogničeve stranke.

Kardinala Brognija pel je naš basist g. Vašiček muzikalno sigurno. V obče pa se naj spomni, da je kardinal kavalir. G. Vašiček slika s predebelimi, predrastičnimi barvami, to glede maske, obleke (kardinalova barva je distingirani škrlat,

ne svitlo rudeč) posebno pa glede glasu. Pianissima od njega celi večer nismo slišali. Nemuzikalna in diletantovska je njegova navada, da vleče pri kadencah s fermato zaznamovani ton skoz celo hromatično lestvico dol do zadnjega tona iz tonike.

Celoten vtisek prve operne predstave je bil jako ugoden, kar je občinstvo z navdušenim ploskanjem priznalo.

V tem oziru gre naše srčno priznanje v prvi vrsti novo angaževanemu kapelniku g. Tomášu, ki je vodja celega ensembela v pravem smislu. Zbor in orkester ležita v njegovih rokah, njegova volja dominira tu in tam. In ta volja je dobra. To se vidi v skupnem igranju sviračev, v lepih crescendih in diminuendih, v izvrstnih sfocetih, v skupnem soglašanju vseh instrumentov in v — temperamentu, s katerim dirigira. Ta temperament se prenaša na pevce in na orkester — povsod pojejo, svirajo, piskajo in trobijo z istim temperamentom. Trobentači menda še niso vajeni, na dirigenta gledati — vsaj v prvem prizoru I. akta in v romanci Rehe niso vstopili ob pravem času. No, tega se bodo v kratkem navadili, kajti gosp. Tomáš drži energično disciplino, katera je pri našem ensembelu tudi jako potrebna. Vendar ne sme orkester pevca tiranizirati, kakor se

po besedi »cesarju« izostal stavek, da je po fml. Chavannu nemški major pl. Förster napil avstrijskemu cesarju. Ker je ta stavek izostal, je zadobil zgore citirani del poročila popolnoma napačen smisel. Bere se, kakor da bi bil fml. Chavanne obtičal v svojem govoru, kar pa ni res. Fml. Chavanne je govoril popolnoma gladko in z lepim vznosom, pač pa se je nemškemu majorju Försterju primerila nesreča, da je v svojem govoru obtičal in ga šele po neki pavzi mogel dovršiti. Toliko v pojasnilo, da se ne bodo uredništvu podtikali nameni, katerih ni imelo.

— **Volitev v Idriji.** V »Arbeiter Ztg.« je vodstvo jugoslovanske socialne demokracije priobčilo članek, v katerem skuša opravičiti postopanje socialnih demokratov pri deželnozborskih volitvah v Idriji. V tem članku se nahajajo vsakovrstna podtikanja in zavijanja, katera bi lahko takoj zavrnil. Ker pa se nahajajo v njem tudi trditve in dolžitve, ki jih more preiskati in pojasniti samo, kdor je v Idriji, pričakujemo od somišljenikov v Idriji, da na ta članek »Arb. Zeitung« odgovore.

— **Splošno slovensko žensko društvo** se je pokazalo včeraj v jako simpatični luči. Videli smo, da stremi za lepimi, koristnimi cilji, da je njega naloga resno delovanje. Gospica Zofka Kveder, mlada, a vendar samostojno in trezno misleča ženska, ki že pozna življenja dobre in slabe strani, je v svojem zanimivem predavanju jako umestno povdarjala, da ne obstoja ženska emancipacija v smešnem posnemanju moža, v zatiranju lastnosti svojega spola. Žena naj bo le bitje s krepko razvito individualiteto, bistrega razuma, odprtih oči, bogatega srca in globoke duše, a tudi delavnih rok; le tedaj bo mogla biti dobra mati in vzgojiteljica svojih otrok ter prava tovarišica in bodrilka svojemu možu. Ako se pa ne omoži, bo gotovo koristen član človeške družbe, kateremu naj se dopusti prav tako prosto dihati, kjer sam hoče ter si zaslužiti kosce hrupa, kakor sam hoče, kakor možkim z istimi zmoglostimi. Nadalje je gospica predavateljica ostro zmetala navadnost, otročjost, nevednost in skromnost žene, katere lastnosti smatrajo zlasti možki naravnost ženstvu neobhodno potrebne. Zavzemala se je tudi za privatne učiteljice, ekspeditrice, komtoaristke in prodajalničarke, katere njih gospodarji navadno umazano izrabljajo, ker so preboječe in preskromne ter se ne postavijo po robu krivičnosti svojih šefov in tovarišev. To so glavne točke včerajšnjega predavanja, katero itak priobčimo v listku. Predavanja se je udeležilo zlasti inteligentno občinstvo v jako velikem številu; želeli je le, da bi se začeli vsi sloji zanimati za delovanje »Splošnega slovenskega ženskega društva«.

— **Odbor »Trgovskega in obrtnega društva za Kranjsko«** prosi one člane, ki so za to (III.) društveno leto z udnino še na dolgu, da dopolnijo isto do 15. oktobra letos. Položnice, ki jih dotičniki dobe s pošto, pa naj porabijo za odposlatev svoje članarine. — Tistim pa, ki žele društvu še pristopiti, pripomnimo, da se je obrniti na društvo z naslovom: »Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko« v Ljubljani, katero dopolnje za tem dotičniku iztis pravil in vsprejemnico. Članarina znaša tri goldinarje ali 6 K za celo celo in se vplača naprej. Za vse stanovske zadeve in pritožbe posreduje odbor brezplačno.

— **I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.** P. n. člani društva blagovolé naj se udeležijo sigurno prijateljskega sestanka v Hafnerjevi pivarni na Sv. Petra cesti dne 1. oktobra ob 8. uri zvečer. Razgovarjalo se bode o pomanjkanju stanovanj v Ljubljani, o olajšavah pri vračevanju potresnega posojila in o drugih za hišno posest važnih vprašanjih. Ako porabimo mejsebojno skušnje, katere je gotovo vsakdo iz med nas naredil, se lahko marsikatero vprašanje ugodno reši. Povsod se združujejo hišni posestniki na rednih prijateljskih sestankih; v Ljubljani so pa mejsebojni pogovori neobhodno potrebni; ker ni kmalo hišni posestnik tako prizadet, ko v Ljubljani.

— **»Prosvjeta«** je prinesla v svoji poslednji številki v lepem barvotisku Gvai-zovo sliko: »Dobre moje kokoši!« (deklico ob kupu slame s kokoši) in prevod Govékarjeve novele »Socialist«. Prevod je oskrbela gospa Jurčič-Zagorka.

— **Naše vojaštvo pri volitvah na Ogrskem.** Danes zjutraj se je odpeljala jedna kompanija domačega pešpolka št. 17. v komitat Zala na Ogrskem, da »vzdržuje red pri volitvah«, danes ponoči pa se odpeljejo tri kompanije pešpolka št. 27. Te tri kompanije pošljejo med Slovake.

— **Zanimivo darilo.** V »Gorenju« čitamo v rubriki »darila« naslednje: »Gosp. dr. Stor, odvetnik v Ljubljani, pošilja 50 K kot globo, katero se je zavezal vsled poravnave obtoženi župnik A. More iz Bukovščine pri Selcih pri glavni razpravi pred c. kr. okrajnim sodiščem v Škofji Loki dne 15. maja t. l. plačati za dijaško kuhinjo v Kranju proti temu, da (dr. Stor) kot zastopnik zasebnega obtožitelja odstopi od tožbe«.

— **»Rokovnjači« v Črnomlju.** »Rokovnjači« nadaljujejo svoje potovanje križem domovine. Predstavljali so jih v Ljubljani, Trstu, Idriji, Dobu in prvo nedeljo v oktobru jih nameravajo uprizoriti tudi vrlji Črnomalje.

— **Uboj.** V Podrebru so v noči od sobote na nedelje pijančevali razni fantje. Domov grede je Jožef Kernc iz Suše zaklal 18letnega Antona Travnja iz Skopačnika. Ali je tudi tega uboja kriva »liberalna sodrga in njeno časopisje?« To so sadovi duhovniške vzgoje ljudstva!

— **Pretep v Gorjah.** V soboto zvečer je nastal mej fanti v Gorjah pretep, pri katerem je bil fant Jakob Poklukar z nožem sunjen v trebuh. Prepeljali so ga v deželno bolnico v Ljubljano. Upanja je malo, da bi okrevale.

— **Redek lov.** Ljubljanski tapetnik gosp. Dragotin Puc ustrelil je včeraj na svojem izletu v Begunjah pri Cerknici, krasnega planinskega orla, koji z odprtimi peruti meri 2 m. Redek slučaj, koji je mej tamošnjimi prebivalci vzbudil občno zanimanje.

— **Samomor.** Ustrelil se je v Črnem vrhu nad Idrije 22letni Filip Rudolf.

— **Duhovska beračija in posvetna oblast.** S Ponikve ob južni železnici se nam poroča: Ko so se morali pred leti kmetje odkupiti od nadležne bere, so menili, da se otresejo za vedno beračenja po duhovnikih in drugih sne-dežih. Računali so pri tem na posvetno oblast, ki je včasih prav neusmiljeno iztirjavala odkupnino. Pokazalo pa se je, da ni bilo duhovnikom niti na kraj pameti, opustiti razne vrste bere, temveč da so gledali le, kako si pomnožiti ne-skromne svoje dohodke. Bera cvete sedaj bolj nego kdaj poprej. Ž njo vred pa narašča nezadovoljnost ljudstva tem bolj, kolikor večje postaja nasprotstvo med ljudstvom in med duhovniki, kar je dandanes že skoro splošno. Zadnjikrat je stavil »Slov. Narod« na okr. glavarstvo v Celju vprašanje, kakšno stališče zavzema ono napram beri in opozoril je na poni-kovskega kaplana. Kaplan Pintarič je pravi »zli duh« za Ponikvo. Odkar je on tu, izginil je prejšnji mir. Zameril se je splošno. Zato so nekateri menili, da ne pojde letos po beri. A kaplan je šel v kljub temu po pšenični beri in nafehtal 70 mernikov pšenice ter za 15 gld., jajec. Ko je oznanil bero, je pristavil, da se ne boji nikogar, da pa pojde samo k prijateljem. Pozneje se je bahal, da mu je dalo okr. glavarstvo posebno dovoljenje. Šel pa ni samo k prijateljem, kterih nima niti toliko, kolikor prstov na roki, ampak tudi k sovražnikom, katere sicer prav pridno obira. K nekaterim, kjer se je zbal levit, je poslal samo nosača, sam pa je šel potepeno mimo. Nekaj jih je izpustil, dobro vedoč, da dobi broco. Zato pa je zvohal vsakega najemnika in mu izsilil, kar je bilo količkar mogoče. Oni pa, katere je kaplan popolnoma izpustil ali h katerim je poslal le nosača, so sedaj dobro došli predmet obiranja s strani terci-jalk in podrepnikov in vse kaže, da jih hoče kaplan na ta način za prihodnjo vinsko bero omehčati. Nasprotstvo in sovražstvo med ljudstvom je prišlo po kaplanu, ta je tudi neti neprestano. Če že

uče škof narediti konca tem škandalom, ali mora trpeti politična oblast, da izse-sava kaplan ljudi? Zakaj se dela razlika med navadnimi berači in med duhov-skimi? O tem bo treba še na drugem mestu govoriti, posebno če je res, da je okr. glavarstvo dalo specialno dovoljenje za to fehtarijo.

— **S Ponikve** se nam piše: Okraj-nemu zastopu v Šmarji pri Jelšah in vsem občinskim odborom tega popolnoma slo-venskega okraja bodi spominano, da pri c. kr. sodnji Šmarje še sedaj niso v rabi samo dvojezični pečati in vsakovrstne slovenske ali dvojezične tiskovine, ter da je napis pod orlom še vedno le nemški. Ali res ni mogoče od ministrstva takega ukaza dobiti, ki bi vstrelal takó opravi-čeni želji, kakor je dvojezičnost naše sodnije? Res žalostno bi bilo, če bi se tudi tam hotelo nam pridržavati, kar drugi davno že imajo! Če je pa kdo drug iz narodne nestrpnosti ali bodisi katerega družega nagiba kriv, da smo še vedno pri tem c. kr. uradu v navedenih zadevah pastorka, pa na dan ž njim! Vsak gos-pod ima tudi še svojega gospoda!

— **Vremensko poročilo s Kredarice meseca avgusta t. l.** Srednji na 0° C. raducirani zračni tlak je znašal 557-35 mm; najvišji 19. avgusta 561-5 mm, najnižji 27. avgusta 551 mm. Srednja toplina bila je +15-8° C., najnižja 29. avg. —3-4° C. Srednja relativna vlaga 85-3%. Prevladovali so sicer severni ve-trovi, pa vendar je bilo vreme za turistiko neugodno, ker je bilo 14 deževnih dni z 228-8 mm padavine ter je 16krat nasto-pila megla. Trikrat razsajal je vihar. Naj-lepši dnevi bili so 4., 5., 20. in 21. av-gusta.

— **Posredovanje dela, služeb in stanovanj.** V zadnjem tednu je bilo pri možkih delojemalcih največ vprašanj za službe trgovskih slug, sploh za lahkim delom. Nasprotno pa je bilo pri ženskih delojemalkah največ zglašenih za hišna opravila, v prvi vrsti deklic za vsako delo. Zglasilo se je pa tudi mnogo drugih, oso-bito natakarc in trgovskih prodajalk-za-četnic. Poslov za gospodarska, zlasti za kmetijska dela vedno primanjkuje. Ker je bilo v papirnici v Vevčah mnogo delavskega osobja odpu-ščenega, so se odpuščenci prav pogo-stoma v mestni posredovalnici oglašali, toda bilo je le nekaterim mogoče dela nakazati. Služeb je bilo ponujenih naj-več za hišne posle, manj za druga dela. Tako je prišlo vprašanje za izurjene tr-govske prodajalke in trgovske pomočnike, za črevljarje in natakarcice. Jako mnogo je povpraševanje za stanovanja, osobito za srednja, letna stanovanja, toda teh vrst stanovanj čisto pri-manjkuje ter jih stranke, ako jih tudi same iščejo po mestu, ne morejo dobiti. Od možkih uslužbencev so bili oddani za trgovske sluga, hišne posle in tovarniške delavce, od ženskih pa le za hišne posle in natakarcice. Največ je bilo oddanih de-klic za vsako delo.

— **Pobegli dečki.** Začetkom me-seca septembra so bili dečki Karol Linin-ger, Rudolf Šturm in Ernst Jenko pobeg-nili z doma in se podali na Dunaj nekega strica obiskat, kateri jim je dal nekaj dro-biža in jih zapodil domov. Dečki so drobiž na potu domov kmalu porabili in v Du-najskem novem mestu so se morali ne-prostovoljno ustaviti. Policija jih je prijela na kolodvoru, kjer so iskali v čakalnici prenočišča. Sedaj se vrnejo kmalu domov, kjer bodejo primerno sprejeti.

— **Konj ustrašil** se je v soboto na Dolenjski cesti pred Češnovarjevo gostilno električnega voza in je zdirjal. Mej dirom je podrl na tla zasebnika Primoža Jane-žiča iz Hradekega vasi, kateri se je pri padcu na desni roki nekoliko poškodoval. Konj je bil posestnika Matije Košaka iz Dol.

— **Povozil je** včeraj popoldne Auerjev hlapec Anton Štefančič na križ-potu Konjušnih ulic in Trnovskega pri-stana 10 let staro Ivano Brandstatterjevo, hčerko kovinskega delavca, stanujočo v Konjušnih ulicah št. 2. Deklica je dobila na glavi in na rokah jako težke in celo nevarne poškodbe. Hlapec je vozil naglo in neprevidno.

— **Ubijanje ptičkov na Laškem.** Kakor v preteklih letih, vedejo se sirovi Lahi tudi letos prav po divjaško do ptič-

kov selcev pri njih potovanju v toplejše kraje. Zaman se potegujejo razna inozem-ska društva za usmiljenje do teh okrilje-nih pevcov. V »Meraner Z.« ravno čitamo: Trije »lovci« vlovili so v mreže v soteski pri Montegradu, kjer leti navadno največ ptičev v toplejše kraje, v enem dnevu 300 lastovic. Potem so jih potolkli ter od-nesli v Jenovo na semenj, kjer se bajé dobro plača ta »slasčica«. In laška vlada ne stori ničesar zoper to divjaštvo, da, ona celo za 20 frankov dovoli slehernemu in povsod loviti te koristonosne ptičke pevce. Zato se tudi lastovic in drugih ptič vrača vedno manj in manj v staro domovino. Ali bi se res ne dalo dognati, da ostanejo Lahi le pri svoji polenti?

— **Društvo debeluhov.** V Peter-burgu so ustanovili nedavno uradniki »društvo debeluhov«, v katerega je sprejet le oni, ki tehta najmanj 7 pudov 34 fun-tov; ruski pud ima 1683 kg. Kdor tehta manj, sme prihajati v društvo le kot gost. Ravnatelj društva mora imeti najmanj 9 pudov.

— **Nenavadna mnemotehnika.** »Modern Society« poroča, da je k nekemu irskemu duhovniku prihajal vedno jeden njegovih župljanov k spovedi in začel na-števati svoje grehov z besedami: Pre-tepel sem svojo ženo. Končno je duhov-nik jedenkrat tega gorečega vernika vprašal, zakaj vendar ženo toliko pretepava. Mož je odgovoril: »Glejte, gospod, jaz imam slab spomin in se bojim, da bi utegnil pri spovedi dosti grehov pozabiti, zato pa, predno grem k spovedi, pretepem svojo ženo in ta mi potem očita vse, tudi najmanjše grehe, kar sem jih storil. Pač nenavadna mnemotehnika in originalno nadomestilo za izpraševanje vesti.

Književnost.

— **»Planinski Vestnik«.** Št. 9. ima sledečo vsebino: Črez Štílski prelaz. Odlomek s počitniškega potovanja. Spisal Avg. Šabec. — Slivnica pri Cerknici (1115 m). Opisal Strninski. — Češki kole-sarji na Slovenskem. — Društvene vesti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 30. septembra. Tukajšnji listi prijavljajo obširna poročila o na-stopu ogrskega ministrskega predse-dnika Szélla zoper nemški carinski tarif. Cela stvar diši po reklami. Jedro teh poročil je, da je Széll odklonil vsako pogajanje na tej podlagi, kakor je to storil tudi Körber.

Praga 30. septembra. Tako sta-ročeški kakor mladočeški shod sta odo-brila sklenjeni kompromis, a ne brez ugovorov. Na staročeškem shodu je bivši praški župan dr. Šolc nastopil proti kompromisu, češ, da dobe Staro-čehi premalo mandatorov. Na mladočeš-kem shodu je pobijal kompromis bivši praški župan dr. Podlipny, zagovarjala pa sta kompromis dr. Herold in dr. Kramář.

Budimpešta 30. septembra. Vlada je z vseh strani zbrala cele armade vojaštva, da »ohrani red« pri volitvah. V celi Ogrski je tako gibanje, kakor v predvečer kake revolucije. Da se bo pri teh volitvah streljalo kakor v vojni, to je že sedaj gotovo. Zlasti zoper Slovake nastopa vlada z nečuvnim terorizmom. Poklicano je doslej mnogo vojaštva iz Prage, iz Brna in iz Gradca, a tudi iz drugih krajev.

Rim 30. septembra. Papež je po kardinalu Rampolli zaukazal avstrijskim škofom, da morajo narediti ko-nec bojem mej starokonservativci in krščanskimi socialisti. Ta klasični ukaz je izšel vsled nasprotstva mej konser-vativci in krščanskimi socialisti na Ti-rolskem.

Sofija 30. septembra. Bivši pred-sednik macedonskega odbora Sarafov je zopet v Bolgarski in organizira so-mišljenike. Policija ga zasleduje, a ga ne more vjeti.

London 30. septembra. Konflikt mej Angleško in Turčijo je postal resen. Angleška vojna ladja je siloma preprečila izkrcaje turških vojakov v Kovaitu v perzijskem zalivu. Zdaj so došle že tri angleške vojne ladje tja, štiri pa so na potu. V Bassori je zbrana turška armada 30.000 moč.

temeljitem razgovoru z dotičnimi gospodarji. Na ta način bi se polagoma uvedla uzorna gospodarstva. Vzgledi bodo največ vplivali na kmetovalca, če se tudi trdi, da je kmet silno konservativen. Jaz ga ne smatram takim, kajti če se mu le pokaže, da more na ta ali oni način uspehe doseči, vzemimo n. pr. umetna gnojila, po katerih danes že tako pridno segajo, takoj se bo kmet sprijaznil z mislijo. Samo teoretičnih predavanj se pa kmet ne bo oprijel; v tem oziru je silno konservativen in tukaj mu dam tudi prav, da je.

Jaz ne stavim nikakega predloga, toda s predlogom združenih odsekov se ne morem strinjati, ker se bojim, da dobimo na Gorenjskem drugi Grm, če tudi v milejši obliki. Vem tudi, da bi danes za svoj predlog ne dobil zadostnega števila glasov, zato sem hotel samo v tej obliki izraziti svoje misli, kako bi se dalo povzdigniti kmetijstvo na Gorenjskem.

V Ljubljani, 30. septembra. Oportunizem in radikalizem.

»Pester Lloyd« se poroča z Dunaja, da je že danes gotovo, da se Čehom posreči v deželni zboru združiti vse češke stranke v enoten klub, v katerem bodo Mladočehi po svojem številu in parlamentarnem izkustvu, a tudi po svojem ugledu dominirali. To je s splošnega političnega stališča le pozdravljati. Vážnosti Mladočehov deželnozbornske volitve ne bodo zmanjšale. Vsled kompromisov in pogodb z različnimi strankami bodo hodili Mladočehi še nadalje po oni poti, katero so nastopili marca meseca t. l. Vzlic ugovorom nekaterih čeških strank je oportunizem tudi danes še praktično koristen. Obžalovati je, da na nemški strani na zjedinenje strank ni upati. Odkar je izšel volilni oklic nemške narodne stranke, ki je v deželi najmočnejša, je nesloga med Nemci postala akutna, nepomirljiva. V Radkersburgu se bo vršil te dni shod, ki ima namen zjediniti nemške radikale in nacionalce. Bržčas pa se to ne posreči. Vsekakor je politika Čehov danes mnogo pametnejša od politike Nemcev, ki so se zaleteli tako daleč, da nazaj ne morejo več.

Kralj Aleksander dementuje.

Iz Belegrada se poroča, da o prestolonasledništvu Lunjevice še ni bilo govora in ga tudi v bodoče ne bo še tako kmalu. Kralj Aleksander je šele 25 let star, docela zdrav in življenja vesel, torej še nima povoda, skrbeti že sedaj za svojega naslednika. Tudi ni izključeno, da rodi Draga vendarle še prestolonaslednika. Ako pa se to ne zgodi, je gotovo, da se prestolonaslednik ne določi brez sporazuma s skupščino, nego tako, kakor se je določil v Rumuniji.

Od vojne utrujeni Kitchener.

Londonski listi poročajo, da se je Kitchener vojne z Buri naveličal ter da je zavladovalo med njim in vojnim ministrom Brodrickom nesporazumljenje; zato hoče Kitchener odstopiti ter prepustiti nadpoveljništvo drugemu generalu. Ofi-

ciozno se ta vest prereka, a vendar ni utemeljena. Da odstopi Kitchener, se je enkrat že poročalo. Gotovo je, da Kitchener jedva čaka prilike, ko se mu bo možno umakniti. Posnemal bi rad Roberta, ki je odšel z bojišča pravočasno. Angleška javnost je sprejela povrnivšega se Roberta navdušeno, saj je dosegel vsaj nekaj uspehov ter zasedel vsaj glavna mesta. S Kitchenerjem pa je angleški narod vsak dan manje zadovoljen. Dosegel ni ničesar, nego pomnožil angleške blamaže za veliko število. S svojimi krutostmi in s požiganjem burskih farm je Bure le še k hujšemu odporu podžgal, jih pritalil do obupnosti, razvnel ustajo v Kaplandiji ter se s svojim pozivom na Bure, da se morajo do 15. sept. udati vsi, samo strahovito blamiral. Kitchener je porabil že vsa svoja sredstva, ki so se mu v Nubiji, v boju s poldivji in slabooboroženimi nasprotniki pač obnesli, ki pa v boju z Buri dosežajo baš nasprotno, še večji odpor. Kitchener vidi sam, da je s svojo učenostjo pri kraju, in da je njegova bojna slava v največji nevarnosti, ako se ne umakne čim najhitreje. Ali umakne se težko, kajti Angležem vendar ne gre toli očitno kazati svoje sramotne blamaže s tem, da menjajo svoje nadpoveljništvo že tretjič. Zato je gotovo, da ostane Kitchener pač le še nekaj časa, potem šele se umakne. Angleži lahko najdejo generala z isto surovostjo in nesposobnostjo, s kakoršno se odlikuje Kitchener. Buri so vedno manjši po številu, a vedno večji po junaštvu in vojni spretnosti. Dewet, Botha, Delarey, Krutzing in Smuts imajo še vedno dovolj svojih mož, da se ustavljajo Angležem; sedaj pa se jim je pridružilo še 20.000 holandskih ustašev, tako da je število burskih boriteljev pač precej neizpremenjeno. Vojna se vrši sedaj na angleških tleh ter je danes tam, kjer je bila pred 1½ letom.

Dopisi.

Iz kamniškega okraja, 27. septembra. O volitvah v našem okraju bi bilo opomniti, da se je farovška dresura izvrstno obnesla. Gotovo 90 odstotkov volilcev ni vedelo, zakaj so jih prignali na volišče. O svobodni volitvi niti govora ne more biti. Duhovniki in njih podrepaniki so popisali glasovnice ne vprašaje, je li dotičnik zadovoljen ali ne. »Gospod« so tako rekli, in kmet mora tako storiti, saj so »gospod« največji dobrotnik ljudstva in če mora tudi zadnji vinar iz kmetovega žepa v duhovsko bisago. Evo malega dokaza. V našem okraju se dela polju velika škoda vsled neprestanega deževja. Tudi iz tega se da dobiček napraviti za »gospode«, ki imajo kmetatrpina tako pri srcu. Hajdi, kmet, če hočeš lepo vreme, daj za mašo. In romal je župan kakor kak farovski eksekutor z vrečico od hiše do hiše ter s pravo klerikalno zgovornostjo izžemal denar iz ubogega kmeta, da bo drugi dan maša za lepo vreme. Sicer ne vem, ali je bil to

jediní namen, hudomušneži pravijo, da prvi namen — bilo je ravno dan pred volitvijo — je bila agitacija; vendar žalostno dejstvo je, da se je nabrala precejšna svota od reveža kmeta za mašo za lepo vreme. Vi, gospodje v farovžih in kaplanijah, ki imate vedno ljubezen do kmeta na jeziku, zakaj ne darujete jedne male mašice zastonj, saj vas kmet, posebno gorenjski, itak premastno plačuje. Toda vzlic dobro plačani maši nas Bog ni pogledal z lepim očesom. To nabiranje se je vršilo po Mengšu.

Ponekod v našem okraju so duhovniki tudi na tak čas pobirali bero, da so ob enem popisovali glasovnice. Potem se pač ni čuditi, če se je volitev tako iztekla in kapeljski župan pač ne more biti preveč ponosen na zavednost svojih volilcev.

Z Notranjskega, 28. septembra. (Kako bode nas kmete Mramor rešil?) Ob času volitev za deželni zbor je v fari Bloke prav marljivo agitiral kapelan J. Prijatelj za dra. Kreka in Drobniča p. d. Mramorja. Predstavljal je Mramorja kot vzornega kmeta. Tako je delal po vaseh Ravne, Topolj, Metle, Studenec itd.; kapelan je hodil od hiše do hiše naprej — Drobnič pa za njim, kakor da bi kapelan medveda na vrvi vlekel. Seveda so jima kmetje povsod pritjevali, da bodo tako volili, kakor rečejo »gaspud«. Prišedši v Novovas, pa se jima ni dobro izteklo. Ko sta prišla do največjega in obče spoštovanega kmeta, sicer klerikalca, navil je kapelan Prijatelj zopet svojo struno, a kmet ga je zavrnil, češ, tebe in g. Kreka ne bomo volili, ker ti si preneveden Mramor. Saj nisi za nikamor, saj še govoriti ne znaš. Če bi ti bil res za poslanca izvoljen, se bodo vsi v Ljubljani iz tebe norca delali. Ljudje bodo res mislili, da smo si najpametnejšega na Notranjskem izbrali. Kaj bodo potem šele o nas mislili? Na to ga zavrne kapelan: »Saj ni potreba, da bi Drobnič kaj govoril! Bodo že drugi gospodje za njega govorili, samo da imamo kmeta v svoji sredi, on bode pri glasovanju le vstal in z glavo pokimal in rekel: Jaz tudi tako rečem, kakor gaspudje.« Na to zavrne kapelana kmet (ime je na razpolaganje): »No, g. kapelan, če pa hočete imeti kmeta med vami, da bo le pokimal, potem Vam ni potreba Drobniča, naredite si moža iz lesa ali iz cunj, notri denite pero, ki se navije, in Vam bode celi dan kimal, pa bode en petak za deželo vsaki dan prihranjen. Sedaj, o predragi slovenski kmetje, smo prepričani, kdo bode zastopal nas revne kmete, pipa pipa pop! Gaspud, ne pa kmet! 12. t. m. volili so kmetje iz vasij Batičarji, Latovčarji, Žaberji in iz Ciganske vasi enoglasno vsi.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 30. septembra.

— **Odlični gostje.** Te dni sta obiskala Ljubljano ruski državni svetnik g. Aleksej Nikolajevič Haruzin in ruski svetnik Lehman.

vlog in v splošno idejo celega dela. Vsled tega njegova igra vedno zanima; občinstvo čuti vse nuanse notranjega življenja, ker je igralec sam čuti in je zna izraziti z vsemi sredstvi, ki so igralcu na razpolago: v maski, v mimiki, v nastopanju, v kretanjih itd. Naravnost pretresljiva je bila njegova igra. V prizoru z Leopoldom in Reho v II. aktu, v solo-prizoru na koncu IV. akta in v V. aktu. Pa tudi v muzikalnem oziru nas je g. Olszewski popolnoma zadovolvil. Krasno je pel arijo v ensamblu finala I. akta, molitev ob začetku II. akta in posebno arijo na koncu IV. akta: »Reha, ko dal nekoč te Bog mi je za hčerko«.

G. Nolli je svojo sicer nehvaležno vlogo vendar preveč bagateliziral. Ali menda ni bil dobro razpoložen? Distoniranje pri prvem nastopu nas je zelo motilo. Tudi v igri bi si želeli več fanatizma, ako bi ne vedeli, da je urednik »Slovenskemu Narodu«, od katerega se pač ne more zahtevati velikega navdušenja do Brognijske stranke.

Kardinala Brognija pel je naš basist g. Vašiček muzikalno sigurno. V obče pa se naj spomni, da je kardinal kavalir. G. Vašiček slika s predebelimi, predrastičnimi barvami, to glede maske, obleke (kardinalova barva je distingirani škrlat,

ne svitlo rudeč) posebno pa glede glasu. Pianissima od njega celi večer nismo slišali. Nemuzikalna in diletantovska je njegova navada, da vleče pri kadencah s fermato zaznamovani ton skoz celo hromatično lestvico dol do zadnjega tona iz tonike.

Celoten vtisek prve operne predstave je bil jako ugoden, kar je občinstvo z navdušenim ploskanjem priznalo.

V tem oziru gre naše srčno priznanje v prvi vrsti novo angaževanemu kapelniku g. Tomášu, ki je vodja celega ensambla v pravem smislu. Zbor in orkester ležita v njegovih rokah, njegova volja dominira tu in tam. In ta volja je dobra. To se vidi v skupnem igranju sviračev, v lepih crescendoih in diminuendih, v izvrstnih sfocetih, v skupnem soglašanju vseh instrumentov in v — temperamentu, s katerim dirigira. Ta temperament se prenaša na pevce in na orkester — povsod pojejo, svirajo, piskajo in trobijo z istim temperamentom. Trobentači menda še niso vajeni, na dirigenta gledati — vsaj v prvem prizoru I. akta in v romanci Rehe niso vstopili ob pravem času. No, tega se bodo v kratkem navadili, kajti gosp. Tomáš drži energično disciplino, katera je pri našem ensamblu tudi jako potrebna. Vendar ne sme orkester pevca tiranizirati, kakor se

je to zgodilo pri arijah Eleazarja: »V srci mi je bilo tesno« in »Temno bom tvojo slavo maševal«, kjer so bili tempi v orkestru očitno prenapeteni.

Ko bi ne bili nič drugega slišali, kakor zborovo molitev a capella v drugem aktu, bi bili morali priti k prepričanju, da imamo polnega, zrelega umetnika-dirigenta pred seboj, h kateri akviziciji se mora od boru čestitati. Zbor je sploh rešil svojo jako hvaležno nalogo prav zadovoljno.

Kaj novega je bil za nas corps de ballet — si parva licet componere magnis. Gospa Lierova je plese prav primerno, to je v smislu glasbe, izvajalala, njene družice so se večinoma prav dobro držale. Samo naj ne delajo tako resnih obrazov; umetniku — in tudi ples je umetnost — se ne sme nikdar videti, kako se trudi. Smehljajte se ljubeznivo in malo zaljubljeno in vtisek bo veliko boljši.

Režija je bila zadovoljiva, razun par nedostatkov, ki pa celotnega vtisa niso motile. Garderoba po mojem okusu ni bila povsod primerna. Nesrečna se mi zdi bela obleka, v kateri nastopi Reha v IV. in V. aktu.

V obče smo s to prvo operno predstavo jako zadovoljni, in se že zdaj veselimo na bodoče užitke. Vivat sequens!

— Občinski svet ljubljanski

ima v torek, 1. oktobra t. l. ob petih popoldne sejo. Na dnevnem redu so: Naznanila predsedstva in poročila o predlogu, da se opuste sv. Cirila in Metoda ulice; magistratovem predlogu v zadevi regulacije Cegnarjevih, Holzapflovih in Bohoričevih ulic; o prošnji surovinskega društva črevljarske obrtovalne zadruga v Ljubljani za podporo; o izdatkih za zdravila mestnim ubožcem leta 1900; o raznih šolskih računih; o prošnji hišnega posestnika Josipa Lokarja za odpis pristojbine za večjo porabo vode; o dejalnostni dokladi ravnatelju višje dekleške šole; o prošnji nekega učitelja za nagrado; oddaji službe knjigovodskega asistenta; o neki prošnji za bolniško podporo.

— **Osušenje barja.** Uradni list poroča, da pride vladni svetnik v poljedelskem ministertvu v kratkem v Ljubljano in se tu končno določi projekt in stroškovnik za osušenje ljubljanskega barja.

— **Še enkrat: reakcija in vodstvo jugoslovanskih socialnih demokratov.** Na notico pod gornjim naslovom odgovarja nam »Rdeči Prapor«, da je ista vseskozi neresnična. Ne bi se dalje bavili z osebo g. Etbina Kristana in njegovo temno preteklostjo v socialnodemokratski stranki, ako bi nas on s svojim zanikanjem dejstev, ki se več ne dajo preklicati in tudi ne pozabiti, k temu naravnost ne izzival. Vrjamemo, da je g. Kristanu neprijetno, ako se javno konstatira, da je bil »R. P.« ustanovljen naravnost proti lastni stranki katero sedaj zastopa. List je bil sicer socialističen a ni bil socialno demokratičen, kar je velika razlika, g. Kristan! Tudi anarhistični listi so socialistični, a vendar so anarhisti veliki nasprotniki socialne demokracije, kar mora g. Kristan vendar dobro vedeti. Prepri, ki so bili takrat v stranki, niso bili prav nič podobni diferencam, ki so bile pred hainfeldskim zborom med »radikalnimi« in »zmernimi«, kakor trdi »R. P.«, kajti med tema dvema strujama se je šlo za načela, sodrugom, ki so okolo »R. P.«, pa se je takrat šlo za prav prozajične osebne prepire. Fuzijo »Delavca« in »Rdečega Prapora« je bilo na dotičnem strankarskem zboru lahko izsiliti — potem, ko je bil »Delavec« že uničen in sicer vsled konkurence »Rdečega Prapora«. Stranki sta bila takrat odprta samo dva pota; ali se pokoravati Kristanovi opoziciji ali pa ustanoviti svoj lasten list. Ker stranka slednjega vsled pomankanja materialnih moči ni mogla storiti, ji ni družega preostajalo, kakor »gute Miene zum bösen Spiel machen« in — poljubiti bič, s katerim je bila tepena. To so fakta, g. Kristan, ki se ne dajo zatajiti in ki so in ostanejo madeži v zgodovini jugoslovanske socialne demokracije! Kakor je ta stranka takrat dobila velik moralničen sunek ravno vsled časti — in maščevanja — željnosti Etbina Kristana, ravno tako se je to sedaj zgodilo pri volitvah v Idriji. Ne samo oni tič, katerega »R. P.« baje pozna po perju in petju, nego že vrabci po strehah čivkajo, da je socialistično delavstvo zelo nezadovoljno s Kristanovim absolutizmom in da se bolj in bolj sliši glas: Proč od Trsta! Mesto da se delajo dragi in popolnoma brezvspešni volilni eksperimenti a la Idrija, naj bi se raje bolj gledalo na gospodarsko in strokovno organizacijo, ki bi gotovo več koristila, kakor politične blamaže, katerih ima jugoslovanska socialna demokracija menda ravno dovolj.

Socialist.

— **Nemško vojaštvo v Ljubljani.** V naše poročilo o bivanju nemškega vojaštva v Ljubljani se je urinila jako neljuba pomota. Izostal je namreč cel stavek, in je vsled tega zadobil dotični odstavek popolnoma drug smisel. Kdor le površno prebere dotično notico, zapazi v njej najlepše napake. Tako na pr. se ljubljanski divizionar imenuje enkrat fml., kar je pravilno, drugič pa feldmaršal. Kako nastanejo take in jednake neumnosti, zamore vedeti le tisti, ki pozna mehanizem kake tiskarne. V tozadevni naši notici je bil natisnjen stavek: »Pri večerji je fml. Chavanne napil nemškemu cesarju, a je v svojem govoru običal in precej dolgo ni mogel nadaljevati.« Tu je

po besedi »cesarju« izostal stavek, da je po fml. Chavannu nemški major pl. Förster napil avstrijskemu cesarju. Ker je ta stavek izostal, je zadobil zgorej citirani del poročila popolnoma napačen smisel. Bere se, kakor da bi bil fml. Chavanne običal v svojem govoru, kar pa ni res. Fml. Chavanne je govoril popolnoma gladko in z lepim vznosom, pač pa se je nemškemu majorju Försterju primerila nesreča, da je v svojem govoru običal in ga šele po neki pavzi mogel dovršiti. Toliko v pojasnilo, da se ne bodo uredništvu podtikali nameni, katerih ni imelo.

— **Volitev v Idriji.** V »Arbeiter Ztg.« je vodstvo jugoslovanske socialne demokracije priobčilo članek, v katerem skuša opravičiti postopanje socialnih demokratov pri deželnozborskih volitvah v Idriji. V tem članku se nahajajo vsakovrstna podtikanja in zavijanja, katera bi lahko takoj zavrnil. Ker pa se nahajajo v njem tudi trditve in dolžitve, ki jih more preiskati in pojasniti samo, kdor je v Idriji, pričakujemo od somišljenikov v Idriji, da na ta članek »Arb. Zeitung« odgovore.

— **Splošno slovensko žensko društvo** se je pokazalo včeraj v jako simpatični luči. Videli smo, da stremi za lepimi, koristnimi cilji, da je njega naloga resno delovanje. Gospica Zofka Kveder, mlada, a vendar samostojno in trezno misleča ženska, ki že pozna življenja dobre in slabe strani, je v svojem zanimivem predavanju jako umestno povdarjala, da ne obstoja ženska emancipacija v smešnem posnemanju moža, v zatiranju lastnosti svojega spola. Žena naj bo le bitje s krepko razvito individualiteto, bistrega razuma, odprtih oči, bogatega srca in globoke duše, a tudi delavnih rok; le tedaj bo mogla biti dobra mati in vzgojiteljica svojih otrok ter prava tovarišica in bodrilica svojemu možu. Ako se pa ne omoži, bo gotovo koristen član človeške družbe, kateremu naj se dopusti prav tako prosto dihati, kjer sam hoče ter si zaslužiti kosce hrupa, kakor sam hoče, kakor možkim z istimi zmožnostmi. Nadalje je gospica predavateljica ostro zametala navadno otročjost, nevednost in skromnost žene, katere lastnosti smatrajo zlasti možki naravnost ženstvu neobhodno potrebne. Zavzemala se je tudi za privatne učiteljice, ekspeditorice, komtoaristke in prodajalnice, katere njih gospodarji navadno umazano izrabljajo, ker so preboječe in preskromne ter se ne postavijo po robu krivičnosti svojih šefov in tovarišev. To so glavne točke včerajšnjega predavanja, katero itak priobčimo v listku. Predavanja se je udeležilo zlasti inteligentno občinstvo v jako velikem številu; želeli je le, da bi se začeli vsi sloji zanimati za delovanje »Splošnega slovenskega ženskega društva«.

— **Odbor »Trgovskega in obrtnega društva za Kranjsko«** prosi one člane, ki so za to (III.) društveno leto z udnino še na dolgu, da dopolnijo isto do 15. oktobra letos. Položnice, ki jih dotičniki dobe s pošto, pa naj porabijo za odposlate svoje članarine. — Tistim pa, ki žele društvu še pristopiti, pripomnimo, da se je obrniti na društvo z naslovom: »Trgovsko in obrtno društvo za Kranjsko« v Ljubljani, katero dopolnje za tem dotičniku iztis pravil in vprejemnico. Članarina znaša tri goldinarje ali 6 K za celo celo in se vplača naprej. Za vse stanovske zadeve in pritožbe posreduje odbor brezplačno.

— **I. društvo hišnih posestnikov v Ljubljani.** P. n. člani društva blagovolé naj se udeležijo sigurno prijateljskega sestanka v Hafnerjevi pivarni na Sv. Petra cesti dne 1. oktobra ob 8. uri zvečer. Razgovarjalo se bode o pomanjkanju stanovanj v Ljubljani, o olajšavah pri vračevanju potresnega posejila in o drugih za hišno posest važnih vprašanjih. Ako porabimo mejsebojno skušnjo, katere je gotovo vsakdo iz med nas naredil, se lahko marsikatero vprašanje ugodno reši. Povsod se združujejo hišni posestniki na rednih prijateljskih sestankih; v Ljubljani so pa mejsebojni pogovori neobhodno potrebni; ker ni kmalo hišni posestnik tako prizadet, ko v Ljubljani.

— **„Prosvjeta“** je prinesla v svoji poslednji številki v lepem barvotisku Gvaizovo sliko: »Dobre moje kokoši!« (deklico ob kupu slame s kokoši) in prevod Govékarjeve novele »Socialist«. Prevod je oskrbela gospa Jurić-Zagorka.

— **Naše vojaštvo pri volitvah na Ogrskem.** Danes zjutraj se je odpeljala jedna kompanija domačega pešpolka št. 17. v komitat Zala na Ogrskem, da »vzdržuje red pri volitvah«, danes ponoči pa se odpeljejo tri kompanije pešpolka št. 27. Te tri kompanije pošljejo med Slovake.

— **Zanimivo darilo.** V »Gorenjcu« čitamo v rubriki »darila« naslednje: »Gosp. dr. Stor, odvetnik v Ljubljani, pošilja 50 K kot globo, katero se je zavezal vsled poravnave obtoženi župnik A. More iz Bukovščine pri Selcih pri glavni razpravi pred c. kr. okrajnim sodiščem v Škofji Loki dne 15. maja t. l. plačati za dijaško kuhinjo v Kranju proti temu, da (dr. Stor) kot zastopnik zasebnega obtožitelja odstopi od tožbe«.

— **„Rokovnjači“ v Črnomlju.** »Rokovnjači« nadaljujejo svoje potovanje križem domovine. Predstavljali so jih v Ljubljani, Trstu, Idriji, Dobu in prvo nedeljo v oktobru jih nameravajo uprizoriti tudi vrlji Črnomlju.

— **Uboj.** V Podrebru so v noči od sobote na nedelje pijančevali razni fantje. Domov grede je Jožef Kernc iz Suše zaklal 18letnega Antona Travnja iz Skopačnika. Ali je tudi tega uboja kriva »liberalna sodraha in njeno časopisje«? To so sadovi duhovniške vzgoje ljudstva!

— **Pretep v Gorjah.** V soboto zvečer je nastal mej fanti v Gorjah pretep, pri katerem je bil fant Jakob Poklukar z nožem sunjen v trebuh. Prepeljali so ga v deželno bolnico v Ljubljano. Upanja je malo, da bi okleval.

— **Redek lov.** Ljubljanski tapetnik gosp. Dragotin Puc ustrelil je včeraj na svojem izletu v Begunjah pri Cerknici, krasnega planinskega orla, koji z odprtimi peruti meri 2 m. Redek slučaj, koji je mej tamošnjimi prebivalci vzbudil občno zanimanje.

— **Samomor.** Ustrelil se je v Črnem vrhu nad Idrije 22letni Filip Rudolf.

— **Duhovska beračija in posvetna oblast.** S Ponikve ob južni železnici se nam poroča: Ko so se morali pred leti kmetje odkupiti od nadležne bere, so menili, da se otresejo za vedno beračenja po duhovnikih in drugih sne-dežih. Računali so pri tem na posvetno oblast, ki je včasih prav neusmiljeno iztirjavala odkupnino. Pokazalo pa se je, da ni bilo duhovnikom niti na kraj pameti, opustiti razne vrste bere, temveč da so gledali le, kako si pomnožiti nes-kromne svoje dohodke. Bera cvete sedaj bolj nego kdaj poprej. Ž njo vred pa na-rašča nezadovoljnost ljudstva tem bolj, kolikor večje postaja nasprotstvo med ljudstvom in med duhovniki, kar je danes že skoro splošno. Zadnjikrat je stavil »Slov. Narod« na okr. glavarstvo v Celju vprašanje, kakšno stališče zavzema ono napram beri in opozoril je na poni-kovškega kaplana. Kaplan Pintarič je pravi »zli duh« za Ponikvo. Odkar je on tu, izginil je prejšnji mir. Zameril se je splošno. Zato so nekateri menili, da ne pojde letos po beri. A kaplan je šel vkljub temu po pšenični beri in nafehtal 70 mernikov pšenice ter za 15 gld. jajec. Ko je oznanil bero, je pristavil, da se ne boji nikogar, da pa pojde samo k prijateljem. Pozneje se je bahal, da mu je dalo okr. glav-ar-stvo posebno dovoljenje. Šel pa ni samo k prijateljem, katerih nima niti toliko, kolikor prstov na roki, ampak tudi k sovražnikom, katere sicer prav pridno obira. K nekaterim, kjer se je zbal levit, je poslal samo nosača, sam pa je šel potepeno mimo. Nekaj jih je izpustil, dobro vedoč, da dobi brco. Zato pa je zvohal vsakega najemnika in mu izsilil, kar je bilo količkaj mogoče. Oni pa, ka-tere je kaplan popolnoma izpustil ali h katerim je poslal le nosača, so sedaj dobro došli predmet obiranja s strani ter-cijalk in podrepnikov in vse kaže, da jih hoče kaplan na ta način za prihodnjo vinsko bero omehčati. Nasprotstvo in sovrašstvo med ljudstvom je prišlo po kaplanu, ta je tudi neti neprestano. Če že

uče škof narediti konca tem škandalom, ali mora trpeti politična oblast, da izse-sava kaplan ljudi? Zakaj se dela razlika med navadnimi berači in med duhov-skimi? O tem bo treba še na drugem mestu govoriti, posebno če je res, da je okr. glavarstvo dalo specialno dovoljenje za to fehtarijo.

— **S Ponikve** se nam piše: Okraj-nemu zastopu v Šmarji pri Jelšah in vsem občinskim odborom tega popolnoma slo-venskega okraja bodi spominano, da pri c. kr. sodnji Šmarje še sedaj niso v rabi samo dvojezični pečati in vsakovrstne slovenske ali dvojezične tiskovine, ter da je napis pod orlom še vedno le nemški. Ali res ni mogoče od ministrstva takega ukaza dobiti, ki bi vstreljal takó opravi-čeni želji, kakor je dvojezičnost naše sodnije? Res žalostno bi bilo, če bi se tudi tam hotelo nam pridržavati, kar drugi davno že imajo! Če je pa kdo drug iz narodne nestrpnosti ali bodisi katerega drugega nagiba kriv, da smo še vedno pri tem c. kr. uradu v navedenih zadevah pastorka, pa na dan ž njim! Vsak gos-pod ima tudi še svojega gospoda!

— **Vremensko poročilo s Kredarice meseca avgusta t. l.** Srednji na 0° C. raducirani zračni tlak je znašal 557.35 mm; najvišji 19. avgusta 561.5 mm, najnižji 27. avgusta 551 mm. Srednja toplota bila je +15.8° C., najnižja 29. avg. —3.4° C. Srednja relativna vlaga 85.3%. Prevladovali so sicer severni ve-trovi, pa vendar je bilo vreme za turistiko neugodno, ker je bilo 14 deževnih dni z 228.8 mm padavine ter je 16krat nasto-pila megla. Trikrat razsajal je vihar. Naj-lepši dnevi bili so 4., 5., 20. in 21. av-gusta.

— **Posredovanje dela, služeb in stanovanj.** V zadnjem tednu je bilo pri možkih delojemalcih največ vprašanj za službe trgovskih slug, sploh za lahkim delom. Nasprotno pa je bilo pri ženskih delojemalkah največ zglašenih za hišna opravila, v prvi vrsti deklic za vsako delo. Zglasilo se je pa tudi mnogo drugih, oso-bito natakarc in trgovskih prodajalk-za-četnic. Poslov za gospodarska, zlasti za kmetijska dela vedno primanjkuje. Ker je bilo v papirnici v Vevčah mnogo delavskega osobja odpu-ščenega, so se odpuščenci prav pogo-stoma v mestni posredovalnici oglašali, toda bilo je le nekaterim mogoče dela nakazati. Služeb je bilo ponudjenih naj-več za hišne posle, manj za druga dela. Tako je prišlo vprašanje za izurjene tr-govske prodajalke in trgovske pomočnike, za črevljarje in natakarice. Jako mnogo je povpraševanj za stanovanja, osobito za srednja, letna stanovanja, toda teh vrst stanovanj čisto pri-manjkuje ter jih stranke, ako jih tudi same iščejo po mestu, ne morejo dobiti. Od možkih uslužbencev so bili oddani za trgovske sluga, hišne posle in tovarniške delavce, od ženskih pa le za hišne posle in natakarice. Največ je bilo oddanih de-klic za vsako delo.

— **Pobegli dečki.** Začetkom me-seca septembra so bili dečki Karol Linin-ger, Rudolf Šturm in Ernst Jenko pobeg-nili z doma in se podali na Dunaj nekega strica obiskat, kateri jim je dal nekaj dro-biža in jih zapodil domov. Dečki so drobiž na potu domov kmalu porabili in v Du-najskem novem mestu so se morali ne-prostovoljno ustaviti. Policija jih je prije-la na kolodvoru, kjer so iskali v čakalnici prenočišča. Sedaj se vrnejo kmalu domov, kjer bodojo primerno sprejeti.

— **Konj ustrašil** se je v soboto na Dolenjski cesti pred Češnovarjevo gostilno električnega voza in je zdirjal. Mej dirom je podrl na tla zasebnika Primoža Jane-žiča iz Hradeckega vasi, kateri se je pri padcu na desni roki nekoliko poškodoval. Konj je bil posestnika Matije Košaka iz Dol.

— **Povezil je** včeraj popoldne Auerjev hlapec Anton Štefančič na križ-potu Konjušnih ulic in Trnovskega pri-stana 10 let staro Ivano Brandstaetterjevo, hčerko kovinskega delavca, stanujočo v Konjušnih ulicah št. 2. Deklica je dobila na glavi in na rokah jako težke in celo nevarne poškodbe. Hlapec je vozil naglo in neprevidno.

— **Ubijanje ptičkov na Laškem.** Kakor v preteklih letih, vedejo se sirovi Lahi tudi letos prav po divjaško do ptič-

kov selcev pri njih potovanju v toplejše kraje. Zaman se potegujejo razna inozem-ska društva za usmiljenje do teh okrilje-nih pevcov. V »Meraner Z.« ravno čitamo: Trije »lovci« vlovili so v mreže v soteski pri Montegradu, kjer leti navadno največ ptičev v toplejše kraje, v enem dnevu 300 lastovic. Potem so jih potolkli ter od-nesli v Jenovo na semenj, kjer se bajé dobro plača ta »slaščica«. In laška vlada ne stori ničesar zoper to divjaštvo, da, ona celo za 20 frankov dovoli slehernemu in povsod loviti te koristonosne ptičke pevce. Zato se tudi lastovic in drugih ptic vrača vedno manj in manj v staro domovino. Ali bi se res ne dalo dognati, da ostanejo Lahi le pri svoji polenti?

— **Društvo debeluhov.** V Peter-burgu so ustanovili nedavno uradniki »društvo debeluhov«, v katerega je sprejet le oni, ki tehta najmanj 7 pudov 34 fun-tov; ruski pud ima 16.83 kg. Kdor tehta manj, sme prihajati v društvo le kot gost. Ravnatelj društva mora imeti najmanj 9 pudov.

— **Nenavadna mnemotehnika.** »Modern Society« poroča, da je k nekemu irskemu duhovniku prihajal vedno jeden njegovih župljanov k spovedi in začel na-števati svojih grehov z besedami: Pre-tepel sem svojo ženo. Končno je duhov-nik jedenkrat tega gorečega vernika vpra-šal, zakaj vendar ženo toliko pretepava. Mož je odgovoril: »Glejte, gospod, jaz imam slab spomin in se bojim, da bi utegnil pri spovedi dosti grehov pozabiti, zato pa, predno grem k spovedi, pretepem svojo ženo in ta mi potem očita vse, tudi najmanjše grehe, kar sem jih storil. Pač nenavadna mnemotehnika in originalno nadomestilo za izpraševanje vesti.

Književnost.

— **„Planinski Vestnik“.** Št. 9. ima sledečo vsebino: Črez Štílfski prelaz. Odlomek s počitniškega potovanja. Spisal Avg. Šabec. — Slivnica pri Cerknici (1115 m). Opisal Strninski. — Češki kole-sarji na Slovenskem. — Društvene vesti.

Telefonska in brzojavna poročila.

Dunaj 30. septembra. Tukajšnji listi prijavljajo obširna poročila o na-stopu ogrskega ministrskega predsed-nika Szélla zoper nemški carinski tarif. Cela stvar diši po reklami. Jedro teh poročil je, da je Széll odklonil vsako pogajanje na tej podlagi, kakor je to storil tudi Körber.

Praga 30. septembra. Tako sta-ročeški kakor mladočeški shod sta odo-brila sklenjeni kompromis, a ne brez ugovorov. Na staročeškem shodu je bivši praški župan dr. Šolc nastopil proti kompromisu, češ, da dobe Staro-čehi premalo mandatov. Na mladoče-škem shodu je pobijal kompromis bivši praški župan dr. Podlipny, zagovarjala pa sta kompromis dr. Herold in dr. Kramář.

Budimpešta 30. septembra. Vlada je z vseh strani zbrala cele armade vojaštva, da »ohrani red« pri volitvah. V celi Ogrski je tako gibanje, kakor v predvečer kake revolucije. Da se bo pri teh volitvah streljalo kakor v vojni, to je že sedaj gotovo. Zlasti zoper Slovake nastopa vlada z nečuvenim terorizmom. Poklicano je doslej mnogo vojaštva iz Prage, iz Brna in iz Gradca, a tudi iz drugih krajev.

Rim 30. septembra. Papež je po kardinalu Rampolli zaukazal avstrij-skim škofom, da morajo narediti ko-nec bojem mej starokonservativci in krščanskimi socialisti. Ta klasični ukaz je izšel vsled nasprotstva mej konser-vativci in krščanskimi socialisti na Ti-rolskem.

Sofija 30. septembra. Bivši pred-sednik macedonskega odbora Sarafov je zopet v Bolgarski in organizira so-mišljenike. Policija ga zasleduje, a ga ne more vjeti.

London 30. septembra. Konflikt mej Angleško in Turčijo je postal resen. Angleška vojna ladja je siloma preprečila izkrcanje turških vojakov v Kovaitu v perzijskem zalivu. Zdaj so došle že tri angleške vojne ladje tja, štiri pa so na potu. V Bassori je zbrana turška armada 30.000 mož.

GRİČAR & MEJAČ

Ljubljana, Prešernove ulice 9

naznanjava najuljudnejše svojim p. n. odjemalcem, da imava
za prihodnjo zimsko sezono v kon-
fekciji za dame najnovejše modele
v veliki izbi v zalogi in prosiva, da naju v prav mnogem šte-
vilu počasté, zagotavlja najcenejo in najsolidnejšo postrežbo.
Ilustrovani ceniki na zahtevo zastoj in poštne prosto.

Dež. gledališče v Ljubljani.
Štev. 4. Dr. pr. 1113.

V torek, 1. oktobra 1901.

Nova opera! Drugokrat: Nova opera!

Židinja.

Velika opera v petih dejanjih. Spisal E. Scribe.
Uglasbil Jacques Halévy. Kapelnik Bogomil Tomáš.
Režiser Josip Noll.

Blagajna se odpre ob 7. uri. — Začetek ob 7 1/2 uri. — Konc ob 10. uri.
Pri predstavi sodeluje orkester ul. v. in kr. polka Leopold II. št. 27.

Prihodnja predstava bo v petek, 4. oktobra:
velika opera: „Židinja“.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 25. septembra: Rudolf Zanoškar, kolar-
jev sin, 13 mes., Rimska cesta št. 5, pljučnica. —
Fran Sark, krojaški mojster, 64 let, Breg št. 14,
rak.

Dne 26. septembra: Stanko Brandstetter,
mizarjev sin, 4 mes., Streliške ulice št. 15, čre-
vesni katar. — Leopolda Brajar, sobnega slikarja
hči, 5 mes., Ulice na Grad št. 13, akutni želodčni
in črevesni katar.

Dne 27. septembra: Ana Košak, gostija, 58
let, Gradaška ulice št. 20, vodenica. — Pavlina
Čerňič, sprevednikova hči, 1 1/4 leta, Ravnikarjeve
ulice št. 12, vnetje črev. — Terezija Ravnihar,
učiteljova vdova, 84 let, Poljanska cesta št. 23.
kap. — Anton Magerl, delavec, 35 let, Kolodvor-
ske ulice št. 39, se je obesil.

Domače priznanje!

Veleslavna tvrdka
Žnidaršič & Valenčič
v Ilir. Bistrici.

Jaz podpisani vdobival sem testenine
iz raznih tovarn. Šele pred nedavnim ča-
som jih sem si nabavljati proizvode za-
služne Vaše tvrdke. Sprevidel sem, da so
Vaše testenine najboljše, kar jih dosedaj
poznam, a tudi občinstvo se jih poslužuje
z največjim zadovoljstvom.

Tem potom dolžan sem izrekati
slavni Vaši tvrdki najiskrenejšo zahvalo
za mi pošljano blago.

Obenem jih pa vsakemu najtoplejšo
priporočam.

**Pozivljam tudi vse naše ro-
doljubne trgovce:**

**Podpirajte našo „Prvo slovensko
tovarno testenin“!**

Ljubljana, 3. maj. srpana 1901.

Andrej Kranjec

trgovec.

(1727-8)

Meteorološko poročilo.

Vilma nad morjem 200-3 m. Srednji mraz 750-0 mm.

Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempera- tura v °C	Vetrovi	Nebo	Visi- nina v m
28. 9. zvečer	744.1	12.9	sl. sever	pol. oblak.	0.0
29. 9. jutraj	745.2	9.1	sl. sever	pol. oblak.	0.0
30. 9. popol.	744.7	20.6	sl. avrhod	skoro jas.	0.0
1. 10. zvečer	745.1	13.2	sl. zahod	jasno	0.0
2. 10. jutraj	744.5	7.7	sl. sever	megla	0.0
3. 10. popol.	745.2	20.0	sl. sever	jasno	0.0

Srednja temperatura sobote in nedelje 14.0
in 14.3°, normale: 13.1° in 13.0°.

Dunajska borza

dne 30. septembra 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.40
Skupni državni dolg v srebru	98.20
Avstrijska zlatna renta	118.85
Avstrijska krona renta 4%	95.60
Ogrska zlatna renta 4%	118.35
Ogrska krona renta 4%	92.30
Avstro-ogrsko bančno dolnice	1627. —
Kreditne dolnice	610. —
London vista	239.12 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark	117.20
20 mark	23.43
30 frankov	19.01
Italijanski bankovci	91.90
C. kr. cekini	11.31

Dr. Friderika Lengiel - a

Brezov balzam.

Že sam rastlinski
sok, kateri teče iz breze,
ako se navrtja njeno
deblo, je od pamtveka
znan kot najizvrstnejše
lepotilo; ako se pa ta
sok, po predpisu izu-
mitelja pripravi kemič-
nim potem kot balzam,
zadobi pa čudovit uč-
nek.

Ako se namaže zvečer z njim obraz ali
drugi deli polti ločijo se že drugi dan ne-
znatne luskinje od polti, ki postane vsled
tega čisto bela in nežna.

Ta balzam zgledi na obrazu nastale
gube in kozarce pike ter mu daje mladostno
barvo; polti podeljuje beloto, nežnost in
čvrstost; odstrani kaj naglo pege, žltavost,
ogerce, nosno rdečico, zajedce in druge ne-
snažnosti na polti. — Cena vrču z navodom
vred. gl. 1.50. (112-18)

Dr. Friderika Lengiel - a

BENZOE-MILO

Najmilejše in najdobrodejnejše milo, za
kožo nalašč pripravljeno, 1 komad 60 kr.

Dobiva se v Ljubljani v Ub. pl. Trnkóczy-ja
lekarni in v vseh večjih lekarnah. — Poštna
naročila vzprejema W. Henn, Dunaj, X.

Spretnega krojaškega pomočnika

za žakete in salonske suknje, kakor tudi

učenca

(2121-2)

iz boljše rodbine sprejme tako

Fran Kraigher

v Ljubljani, na Kongresnem trgu šte. 5.

Ces. kr. avstrijske državno železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. junija 1901. leta.

Odhod iz Ljubljane j. n. kol. Proga čez
Trbiž. Ob 12. uri 24 m po noči osonni vlak v Trbiž,
Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo,
Ljubno; čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-
Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj čez Amstetten. —
Ob 7. uri 5 m jutraj osonni vlak v Trbiž, Pon-
tabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno,
Dunaj; čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez
Klein-Reifling v Linc, Budejevice, Plzen, Mari-
jine var, Heb, Francove var, Karlove var, Prago,
Lipako; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopolodne osonni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 4. uri 6 m
popoldne osonni vlak v Trbiž, Beljak, od 15.
junija do 15. septembra v Pontabel, Celovec, Fran-
zensfeste, Monakovo, Ljubno; čez Selzthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc,
Curih, Genevo, Pariz; čez Klein-Reifling v Steyr,
Linc, Budejevice, Plzen, Marijine var, Heb, Francove
var, Karlove var, Prago, Lipako, na Dunaj čez Am-
stetten. Ob nedeljah in praznikih ob 5. uri 41 m
popoldne v Podnart-Krope. Ob 10. uri po noči osonni
vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Mona-
kovo. — **Proga v Novomestu in v Kočevju.**
Osonni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomesto-
Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne
istotako, ob 6. uri 55 m zvečer v Novomesto, Ko-
čevje. — **Prihod v Ljubljano** j. n. kol. Proga
iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osonni vlak z
Dunaja čez Amstetten, iz Monakova, Inomosta, Fran-
zensfeste, Solnograda, Linca, Steyra, Aussee, Ljubna,
Celovca, Beljaka. Ob 7. uri 12 m jutraj osonni vlak
iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopolodne osonni vlak
z Dunaja čez Amstetten, iz Lipska, Karlovih varov,
Heba, Marijinih varov, Plznja, Budejevic, Solnograda,
Linca, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bregenca, Ino-
mosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina, Ljubna, Ce-
lovca, Št. Mohorja, Pontabla. — Ob 4. uri 38 m po-
poludne osonni vlak z Dunaja, iz Ljubna, Selzthal,
Beljaka, Celovca, Monakova, Inomosta, Franzensfeste,
Pontabla. Ob nedeljah in praznikih ob 8. uri 38 m
zvečer iz Podnarta-Krope. — Ob 8. uri 51 m
zvečer osonni vlak z Dunaja, iz Lipskega, Prage,
Francovih varov, Karlovih varov, Heba, Marijinih
varov, Plznja, Budejevic, Linca, Ljubna, Beljaka,
Celovca, Pontabla. **Proga iz Novega mesta in**
Kočevja. Osonni vlaki: Ob 8. uri in 44 m jutraj,
iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popo-
ludne iz Straže Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob
8. uri 48 m zvečer, istotako. — **Odhod iz Ljub-**
ljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7.
uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 6.
uri 50 m in ob 10. uri 25 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. — **Prihod v Lju-**
bljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob
6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m dopoludne, ob
6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer, poslednji vlak
le ob nedeljah in praznikih. (1393)

V najem se dá

2100-2

hiša z gostilno in prodajalnico,
s kovačnico in z zemljiščem
(6 oralov) na več let po dobrih pogojih.
Kje? pove upravništvo »Slov. Nar.«.

Svarilo!

Naznanjamo, da gospod **Hugo**
Böhm ni opravičen za nas skle-
pati kupčij, in proglašamo pooblastilo,
katero je v njegovih rokah, za neve-
ljavno.

(2127-1)

Ivan Jax in sin.

Ravno se došli:

Slaniki iz baltiškega morja,
Znojemske kumare, kavijar,
Pfefferoni (španski poper),
malinski hren, marelični sok,
sok iz brusnic.

Dalje se vsak dan prodaja od zdravnikov
priporočano (2092-3)

pasterizovano čajevo maslo.

Kham & Murnik

trgovina s špecerijskim in delikatesnim
blagom in vinarna.

Tesarski pomočniki

(cimpermani)

se sprejmo proti dobremu pla-
čilu pri (2128-1)

Josipu Lehner-ju

tesarskemu mojstru v Ljubljani.

Specijalna trgovina za kavo

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice, nasproti pošte

priporoča

kavo Santos dobrega okusa po gl. 1.— kilo

„Nellgherry“ aromatično-

krepkega okusa „140“

„Piraldy“ najfinejšega okusa „160“

Poštno poslatve po 5 kil franko.

Vsakovrstno špecerijsko blago v najboljši

kakovosti. (12-185)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega „Triglava“.

Blago za damske obleke

od najcenejše do najfinejše kvalitete

po globoko znižanih cenah

v veliki izbi.

Dalje: Zagrinjala, preproge, namizne garniture, platneno blago, svila za bluže, blago za
gospode, barhanti, oksfordi, dežniki in solnčniki, kravate, bluže, srajce, belo blago in šlingerije

40%

pod normalno ceno ima

(2113-2)

Konrad Schumi, Ljubljana
Prešernove ulice št. 1.